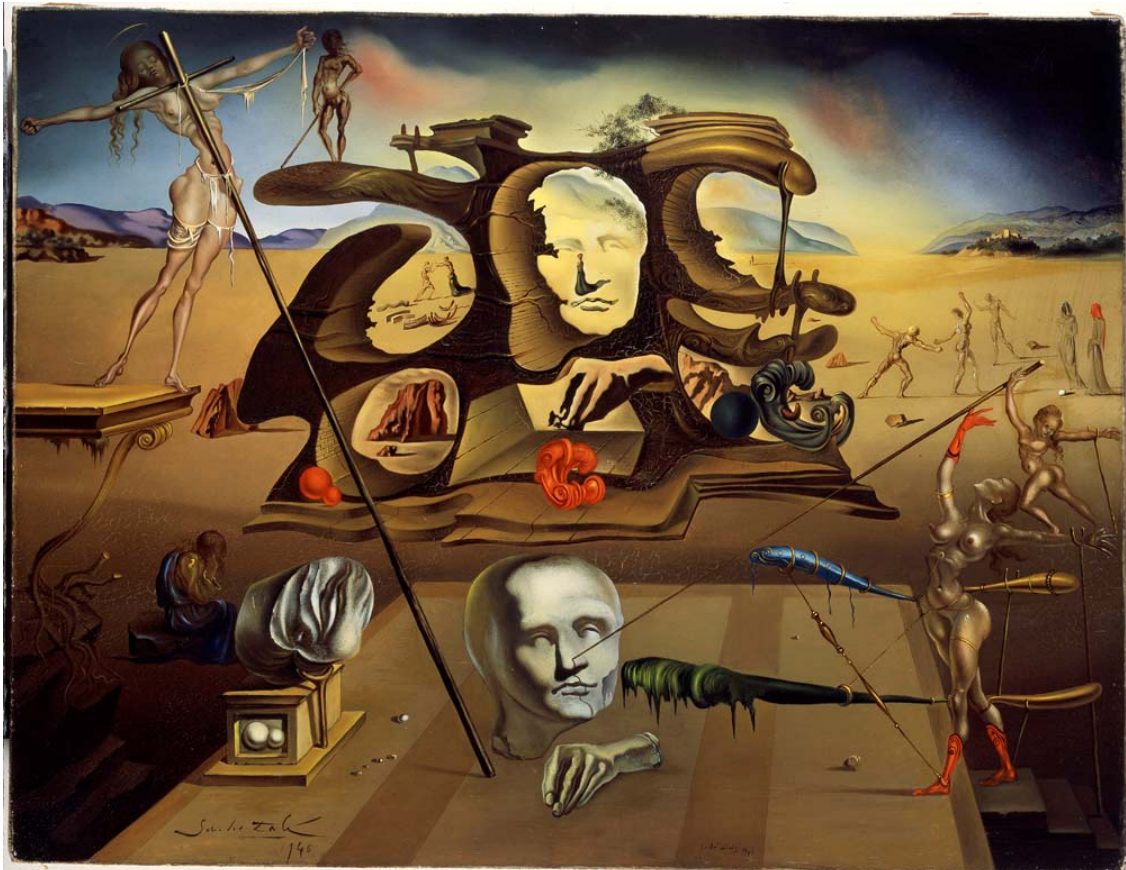

FUNDACIÓ
GALA-SALVADOR DALÍ

Nota de premsa

MEDIA DALÍ

Xangai, 4 de novembre de 2015

FUNDACIÓ
GALA-SALVADOR DALÍ

Exposició temporal *Media Dalí* a Xangai

1. Presentació

La Fundació Gala-Salvador Dalí es complau a informar-vos que avui 4 de novembre s'ha inaugurat l'exposició temporal *Media Dalí* a l'espai Shanghai Chi K11 Art Space situat a l'Art Mall's B3 de Xangai. A l'acte hi han intervingut Montse Aguer, comissària de l'exposició i directora del Centre d'Estudis Dalinians, Hsu Fenlan, co-comissària, Joan Manuel Sevillano, gerent de la Fundació Dalí, per part de K11 Art Foundation, el seu fundador i President d'Honor, Adrian Cheng, i Manuel Valencia Alonso, Ambaixador d'Espanya a la Xina. A la cerimònia inaugural, que ha tingut una participació massiva, hi han assistit Rodrigo Aguirre de Cárcer, Cònsul General d'Espanya a Xangai, i Inma González Puy, directora de l'Instituto Cervantes a la Xina, així com una representació important del govern provincial de Xangai.

La mostra es podrà veure fins al dia 15 de febrer de 2016. És la primera vegada que la Fundació Dalí porta una exposició d'investigació a Xangai, concretament sobre la relació de Dalí amb els mitjans de comunicació. L'any 2001 ja hi havia organitzat una exposició retrospectiva, al Shanghai Art Museum, amb el títol *Dalí: a genius of the XX century*.

Per posicionar la Fundació Dalí a l'Àsia, la Fundació acaba d'estrenar una web totalment adaptada al públic xinès: <http://www.salvadoralimuseum.cn/> L'objectiu és esdevenir referència daliniana tot facilitant l'accés de primera mà als nostres continguts sobre Dalí, Gala, els tres museus i la missió i activitat de la Fundació que va crear el propi artista en vida.

2. Concepte i contingut

L'exposició *Media Dalí* consta de 250 peces: 12 pintures i 2 dibuixos originals de Salvador Dalí, 205 revistes, diaris d'època i anuncis, i 30 objectes provinents del taller de l'artista.

La col·laboració de Salvador Dalí amb el món de les revistes i la premsa escrita, que és variada i extensa -va ésser tractada parcialment l'any 2004 en la innovadora exposició "Dalí. Cultura de masses"-, ens ha semblat un interessant tema d'anàlisi per a la mostra de Shanghai. Dalí no es limita a escriure articles, sinó que també realitza cobertes, anuncis i il·lustra escrits tant seus com d'altres autors. I utilitza alhora la premsa com a suport, en forma de collage, de la seva obra, i com a font d'inspiració: una coberta, una imatge, un text apareguts a la premsa poden ser -i alguns ho són- transformats en una altra imatge, en una altra lectura, i convertits en obra seva. Tota aquesta activitat el porta, en diferents moments de la seva carrera, a dissenyar pàgines i fins i tot una publicació sencera, el *Dalí News*.

FUNDACIÓ
GALA-SALVADOR DALÍ

Dalí inicia les seves col·laboracions a la premsa l'any 1919 amb els articles dedicats als grans mestres de la Història de l'Art ("Goya", "El Greco", "Durer", "Leonardo da Vinci", "Miquel Àngel" i "Velázquez") que publica a *Studium*, la revista de l'institut de Figueres, la seva ciutat natal; i amb escrits, del 1927 al 1929, on defineix la seva estètica o l'evolució que experimenta la seva carrera, apareguts a publicacions com ara *L'Amic de les Arts*, *La Gaceta Literaria*, o *La Nau* i *La Publicitat*. Alhora que trobem il·lustracions seves dins dels seus textos o en escrits d'altres. A més dels exemples anteriors, cal destacar la seva implicació, juntament amb Sebastià Gasch i Lluís Montanyà, en la redacció i confecció del *Manifest groc*, 1928, o en el darrer número de *L'Amic de les Arts*, 1929, on hi ha una gran participació de Dalí a tots nivells, conceptual i formal.

A la dècada dels trenta, ingressa en el si del grup surrealista, i de seguida se'n converteix en el principal agitador i gairebé en el capdavanter, de manera que en una entrevista arriba a declarar: "el surrealisme sóc jo". Té, per tant, un paper destacat en les revistes editades per aquest col·lectiu, tant a *Le Surréalisme au Service de la Révolution*, on publica articles tan importants com ara "L'âne pourri, à Gala Eluard", el juliol de 1930; "Rêverie", el desembre de 1931 o "Objets psycho-atmosphériques-anamorphiques", el maig de 1933; com a *Minotaure*, on dissenya una de les cobertes, fa il·lustracions i escriu textos cabdals a la seva obra i trajectòria com "Interprétation Paranoïaque-critique de l'Image obsédante, "L'Angelus" de Millet", el 1933; "Le Phénomène de l'extase" també del 1933 o "Le Surréalisme spectral de l'éternel féminin préraphaélite" de 1936, per esmentar-ne alguns. A destacar també la seva col·laboració a *Cahiers d'Art*, amb escrits com "Les Pantoufles de Picasso" de 1935 o "Honneur à l'objet" de 1936. Aquesta dècada també és la dels primers viatges als Estats Units, on aviat col·labora amb la premsa americana. Un bon exemple són les dues cobertes, "Social Life by Dalí" del 9 de gener de 1938 i "Industrial Life by Dalí", del 16 de gener de 1938 per a la revista *The American Weekly*, i la sèrie de set articles que hi publica, tots amb títols tan explícits com ara: "Written by a Madman – Illustrated by a "Super-Realist", del 16 de desembre de 1934; "New York as seen by the "Super-Realist artist", M. Dalí, del 24 de febrer de 1935, "How Super-Realist Dalí Saw Broadway", del 17 de març de 1935, "The American City night-and-day by Dalí", del 31 de març de 1935, "American Country Life interpreted by M. Dalí", del 24 d'abril de 1935, "Gangsterism and Goofy visions of New York", del 19 de maig de 1935 o "Crazy movie scenario of M. Dalí, the Super Realist" del 7 de juliol de 1935.

Un cop instal·lat a Amèrica, on resideix ininterrompudament de 1940 a 1948, Dalí rep diversos encàrrecs per realitzar anuncis, cobertes, articles d'opinió, il·lustració de textos, que es publiquen a les revistes i als diaris més influents, des del punt de vista de cultura de masses, com *Vogue*, *Town & Country*, *Life*, *Script*, *American Fabrics* o *Nugget*. Alguns encàrrecs són ben precisos, com ara el que li fa *Script* per a la sèrie "Surrealist Hollywood", que reflecteix la concepció de l'artista d'un seguit de ciutats americanes i les seves impressions sobre l'era atòmica. Plasma Dalí, des de la seva imaginació vívida, visions d'un món sense control de l'energia atòmica, i d'altres de quan aquesta és controlada. Totes aquestes intervencions li serviran de base i assaig

FUNDACIÓ
GALA-SALVADOR DALÍ

per dissenyar conceptualment i formalment un diari, el *Dali News*, del qual se'n publiquen dos números el 1945 i el 1947, coincidint amb dos exposicions seves a la Bignou Gallery de Nova York, en què Dalí és director, editor, articulista i il·lustrador. En l'editorial fa tota una declaració de principis. Dalí crea un diari on només es parla d'ell i de l'òrbita Dalí. I, a més a més, ens deixa ben clara la seva posició: "I, si és cert que estimo la publicitat, per mil i una raons, totes respectables, és un fet innegable que la publicitat m'estima amb una passió encara més violenta que la meva pròpia". Un gran propagandista de si mateix.

La seva obra es diversifica en aquesta etapa americana, quan Dalí és ubicu a les revistes, tant ell com a personatge i representant d'una manera de fer i d'ésser – extravagant, com és definit en línies generals- com la seva obra. Durant aquests anys es consolida la imatge de l'artista que ell mateix ha anat construint. És considerat per la premsa el líder del surrealisme, el profeta del subconscient, del món dels somnis i de la imaginació, l'inventor del mètode paranoicocrític, l'home lliure de pensar fins i tot allò impensable. Alhora que se l'associa amb la seva època, se'l defineix com un representant del seu temps, amb influència en el *gust* contemporani. Hi ha poques crítiques d'aquest moment que analitzin de manera seriosa l'evolució de la seva obra. Dalí ja és una icona. En aquest sentit, és interessant la reflexió que ens proposa Alain Juffroy l'any 1957 a la revista *Nugget*: "Malgrat aquesta irritant barreja d'audàcia, geni, conformitat i jactància ... Dalí manté certs valors per sobre del flux: hom riuria menys si mentre se l'escolta recordés que cadascuna de les seves gràcies posa directament el dit a la llaga de la nostra història".

Els adjectius que se li apliquen són infinits, fent al·lusió tots a un mateix àmbit: satíric, estrany, provocador, misteriós, audaç, excèntric, i, com no podia ésser de cap altra manera, genial. Així mateix, quan s'al·ludeix a la seva obra també es fa ben sovint des dels tòpics: rellotges tous, espais buits, perspectives, dones disseccionades, anatomies... , que mostren soledat, buidor, misteri, fantasia; en definitiva es parla sempre de Salvador Dalí com de l'artista creador d'uns mons per apel·lar al nostre subconscient i mostra sempre d'una imaginació vívida i lliure dels clixés del passat. A la premsa americana del moment, ben sovint les extravagàncies de qualsevol gènere són automàticament considerades com "daliniades".

Especialment significativa pel que fa a copsar la complicitat de Dalí amb la cultura de masses és la seva intervenció en publicitat. La moda i els accessoris, els perfums, les joies, els articles de luxe en general, cotxes inclosos, són els àmbits on més sol·licitada és la seva col·laboració i utilitzat el seu nom. En aquest sentit, cal destacar la seva campanya, entre 1944 i 1947, per a les mitges Bryans, mitges a les quals s'apliquen una sèrie de qualitats que al·ludeixen a l'obra de Dalí i al que significa Dalí: apassionant, provocador. Dalí és escollit per impressionar els consumidors amb el seu nom, amb una campanya provocativa, que ajudi a vendre, una mostra més de la fetitxització del personatge: "Construint el nom. Per tal d'impressionar als clients com a mínim amb el nom, Beautiful Bryans ha encarregat a Salvador Dalí una sèrie d'il·lustracions exclusives

FUNDACIÓ
GALA-SALVADOR DALÍ

d'anuncis que es publiquen a Harper's Bazaar, Town & Country i Vogue". És també eloqüent el número 1 de la revista *Status*, de l'octubre de 1965, que es presenta amb una coberta "pintada expressament" per Dalí, i, on, a més a més, en un insert de subscripció, es diu ben explícitament: "Has vist Salvador Dalí a la portada? Creus que saps com serà *Status*? Ni Igor Cassini ho sap. I ell n'és l'editor. L'únic que se sap és que tot allò emocionant, diferent i comentat, apareixerà a *Status*. Subscriu-t'hi. Cap *Status* serà mai igual que l'anterior".

Dalí continua col·laborant en publicacions americanes, *Vogue* o els escrits apareguts a *Art News* al llarg de més de 10 anys, i també a la premsa francesa, *Connaissance des Arts*, *La Table Ronde* o *La Parisienne*, i espanyola, *El Noticiero Universal*, *La Vanguardia española*, o *Los Sitios*. L'interès de Dalí per aquest món no decreix al llarg dels anys: el 1971 realitza per a la commemoració del 50è aniversari de la revista *Vogue* –titulada per ell *Vogué*- França, un número especial dedicat, tal com l'artista mateix precisa, a glorificar el culte de la seva personalitat, i la de Gala. Les seves darreres col·laboracions a la premsa són als diaris *El País*, amb els articles "El buitre de Leonardo y el "Ictíneo"", l'11 de febrer de 1985; "Monturiol y Bellini, los dos aún en el fondo del mar", del 17 de febrer de 1985; i a l' *ABC*, l'escrit "Laudatorios", del 24 de juny de 1985.

L'artista i la seva obra són centre i objecte de cobertes de les revistes més conegudes i alguna obra seva, ja icònica, com ara l'oli *Crist de Sant Joan de la Creu*, esdevé la pintura més freqüentment reproduïda. Quant a ell mateix, podem comprovar com Dalí juga amb la seva imatge, una imatge omnipresent i construïda, que iniciada amb la fotografia de Man Ray, portada del *Time*, l'any 1936, no cessa d'ésser-hi present. Algunes d'aquestes cobertes exposades permanentment a la seva casa de Portlligat, Cadaqués, en una sala-vestidor, on els armaris estan recoberts d'imatges de Salvador Dalí -i Gala, també preeminent en el pedestal que ell fabrica- han esdevingut elles mateixes una de les obres d'art que formen part de la casa-biografia de Dalí, i la seva presència s'anirà perpetuant a la retina dels visitants al llarg del temps.

3. Àmbits

Amb la voluntat de reflectir aquesta intensa i vehement intervenció de Dalí en la premsa escrita, que també utilitza per consolidar la imatge de l'artista que ell mateix ha anat construint, presentem aquesta exposició seguint l'estructura de les revistes, començant per les cobertes, seguint per articles interiors, anuncis, i acabant amb el disseny total, el *Dali News*. Hem estructurat l'exposició en una sèrie d'apartats que ens ofereixen una visió completa de la relació de Dalí amb les publicacions periòdiques:

FUNDACIÓ
GALA-SALVADOR DALÍ

1. Cobertes dissenyades per Dalí:
 - Cobertes d'obra reproduïda de Dalí
 - Cobertes Dalí-personatge
2. Articles il·lustrats
3. Anuncis
4. Cap al disseny total: *Dali News* i *Vogué*
5. Intervencions en manuscrits i textos de revistes
6. Collages
7. Tires còmiques, on apareixen Dalí i la seva obra.

En aquest sentit, les paraules del fotògraf Philippe Halsman sintetitzen aquesta presència: “Dalí és un surrealista. Això no obstant, la més surrealista de totes les seves creacions és ell mateix”. Aquest és l'esperit amb què hem d'entendre la seva intervenció en el món de les revistes sobretot en els anys 40. I la seva aparició a nombroses tires còmiques on Dalí i la seva obra, especialment els coneguts rellotges tous, són objecte de certa ironia, més o menys afable, resultat sempre d'una fama ja indiscutible.

4. Galeria d'imatges

A continuació es reproduïxen algunes de les obres exposades amb les corresponents fitxes tècniques i la seva contextualització:

El nas de Napoleó transformat en una dona encinta que passeja la seva ombra malenconiosa entre ruïnes originals, 1945.

© Salvador Dalí, Fundació Gala-Salvador Dalí, Figueres, 2015

Aquesta obra es presenta en societat en la primera exposició individual de Dalí a la Bignou Gallery de Nova York el 1945. Tal i com el pintor explica en el catàleg, l'obra es pinta en tres setmanes, hi treballa dues hores diàries, i afegeix que el títol explica totalment el quadre. Es tracta d'un oli meticulosament pintat, absolutament estructurat amb geometries perfectes. Pintura exuberant, escenogràfica, plena de matisos i referents iconogràfics: el bust de Napoleó, doble imatge, crosses, el sempitern paisatge seu, el de l'Empordà..., i amb clara al·lusió a l'arquitectura modernista, les formes toves i Gaudí –el gran edifici central podria al·ludir al cèlebre edifici de La Pedrera a Barcelona-. Hem de destacar el personatge-fetix de Napoleó, que li agradava recrear i recordar pel sentit de triomf, autoritat i creació.

FUNDACIÓ
GALA-SALVADOR DALÍ

Projecte per a Tristan Fou, c. 1944
© Salvador Dalí, Fundació Gala-Salvador Dalí, Figueres, 2015

Dalí necessita projectar les seves idees més enllà de les sales d'exposicions i dedica a l'escenografia bona part de la seva energia creativa. L'interval cronològic durant el qual el pintor s'interessa a fons pel ballet és relativament breu, però molt intens. De 1939 a 1944 s'estrenen cinc projectes teatrals. Un bon exemple és "Tristan fou", un dels ballets per als que Dalí crea escenografia, vestuari i també el libreto que s'inspira en Tristan i Isolda de Richard Wagner (1813-1883). S'estrena a Nueva York el 15 de desembre de 1944. Segons el pintor es tracta del "primer ballet paranoic basat en el mite etern de l'amor fins la mort". Aquesta pintura evoca la influència del pintor simbolista Arnold Böcklin (1837-1901) en el surrealisme en general i en Dalí en particular. En aquest cas, l'atmosfera densa, la part central de l'obra, els xiprers i el paisatge rocós, fan referència explícita a *L'illa dels morts* del pintor suís.

Feather Equilibrium, 1947

© Salvador Dalí, Fundació Gala-Salvador Dalí, Figueres, 2015

Triple Aparició del Rostre de Gala, 1945

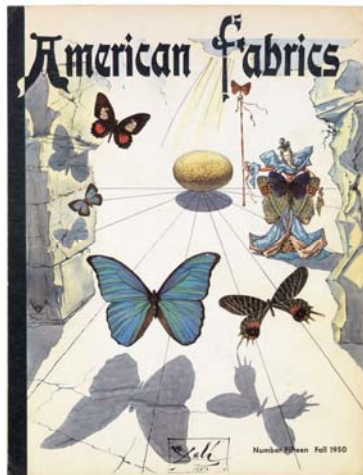
© Salvador Dalí, Fundació Gala-Salvador Dalí, Figueres, 2015

Del 25 de novembre de 1947 al 3 de gener de 1948, la Bignou Gallery de Nova York acull una nova exposició de Dalí. Entre les "New Paintings by Salvador Dalí", títol de la mostra, es troben tres de les pintures que veiem a la nostra exposició. Totes elles es caracteritzen per un comú denominador: l'inici de l'etapa atòmico-nuclear en l'obra del pintor. Aquest període està marcat per l'explosió de la bomba atòmica a Hiroshima

FUNDACIÓ
GALA-SALVADOR DALÍ

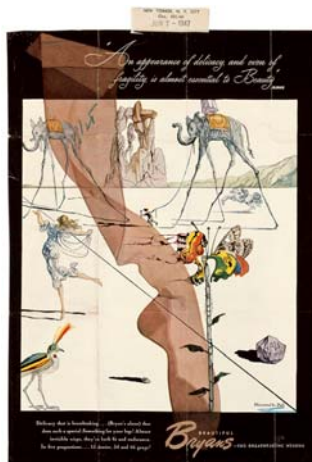
el 1945. Tal com ell mateix explica a André Parinaud a *Confessions inconfessables*:
“L’explosió atòmica del 6 d’agost de 1945 m’havia estremit sísmicament. Des d’aquell moment, l’àtom va ser el meu tema de reflexió preferit. Molts dels paisatges pintats durant aquest període expressen la gran por que vaig experimentar amb la notícia d’aquella explosió. Aplicava el meu mètode paranoico-crític a l’exploració d’aquest món.”

Coberta de la revista *American Fabrics*

Tira còmica en *Click*, 1942

Anunci per a les mitges Bryans
© Salvador Dalí, Fundació Gala-Salvador Dalí, Figueres, 2015

Dali News, 1945
© Salvador Dalí, Fundació Gala-Salvador Dalí, Figueres, 2015

Per més informació:

Fundació Gala-Salvador Dalí

Oficina de Premsa, Imma Parada

comunicacio@fundaciondali.org